

FOGORVOSI SZEMLE

Stomatologia Hungarica

A MAGYAR FOGORVOSOK EGYESÜLETÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE

Alapította: Dr. Körmöczy Zoltán 1908-ban

101. évfolyam 4. sz. 2008. augusztus

Főszerkesztő:

DR. FEJÉRDY PÁL

Szerkesztő:

DR. HERMANN PÉTER

A szerkesztőbizottság tagjai:

DR. BARABÁS JÓZSEF, DR. BÁNÓCZY JOLÁN,
DR. DOBÓ NAGY CSABA, DR. DIVINYI TAMÁS,
DR. FAZEKAS ANDRÁS, DR. FAZEKAS ÁRPÁD, DR. FÁBIÁN TIBOR,
DR. GERA ISTVÁN, DR. GYENES VILMOS, DR. HEGEDŰS CSABA,
DR. KAÁN MIKLÓS, DR. KOCSIS S. GÁBOR,
DR. MARI ALBERT, DR. MÁRTON ILDIKÓ, DR. NAGY GÁBOR,
DR. NAGY KATALIN, DR. NYÁRASDY IDA, DR. OROSZ MIHÁLY,
DR. PIFFKÓ JÓZSEF, DR. SCHIFF TAMÁS, DR. SCULEAN ANTON,
DR. SPIELMAN ANDREW, DR. SUBA ZSUZSANNA,
DR. SZABÓ GYULA, DR. TARJÁN ILDIKÓ, DR. VARGA GÁBOR,
DR. VÁGÓ PÉTER, DR. ZELLES TIVADAR

Szerkesztőség:

1088 Budapest, Szentkirályi u. 47.
Fogpótlástani Klinika
Telefon/fax: 317-1094

KIADJA: A MAGYAR FOGORVOSOK EGYESÜLETE

Megrendelhető a Magyar Fogorvosok Egyesülete Titkárságán
1088 Budapest, Szentkirályi u. 40.

Előfizethető továbbá átutalással a Magyar Fogorvosok Egyesülete
11708001-20025782 sz. bankszámlájára is. Terjesztéssel
kapcsolatos reklamáció, információ: Tel.: 317-1622, fax/tel.:
317-1094 Külföldiek számára megrendelhető a terjesztőnél,
a Magyar Posta Rt. Levél- és Hírlapüzletági Igazgatóságnál
(1846 Budapest, Pf. 863), a Hírlapelőfizetési Irodákban (HELÍR)
Budapest, XIII. Lehel út 10/a; levélcím: 1900 Budapest, és
vidéken a postahivatalokban, előfizethető továbbá átutalással
a Magyar Posta Rt. Levél- és Hírlapüzletági Igazgatóság
119911011-02102799 sz. bankszámlájára is. Terjesztéssel
kapcsolatos reklamáció, információ külföldi előfizetők számára
tel. (Budapestről): 06-80-444-444 (rádiótelefonról nem hívható)
tel. (Pestről): 06-80-444-444 (rádiótelefonon nem hívható); telefon
(vidékről): 270-227; fax: 270-4894;
A példányonkénti eladási ára 500 Ft.

Index: 25 292

HU-ISSN 0015-5314

Nyomta az Argumentum Kiadó Nyomdaüzeme

TARTALOM

DR. NEMES JÚLIA, DR. DUHAJ SZILVIA, DR. NYÁRASDY IDA A fogérbetegségek és a fogbél következményes betegségeinek terápiájában (gyökerkezelés) bekövetkezett változások 100 éve a Fogorvosi Szemle közleményeinek tükrében (1908–2008)	125
Beszámoló a Magyar Fogorvosok Egyesülete június 13-án tartott elnökségi üléséről	136
DR. SZÓKE JUDIT Barázdázás <i>Összefoglaló referátum</i>	137
Pályázati felhívás	146
DR. JOÓB-FANCSALY ÁRPÁD, DR. BARABÁS JÓZSEF BÉLA, DR. HORVÁTH CSABA, DR. KALMÁR GABRIELLA, DR. KOPPÁNY FERENC Véralvadástgátló gyógyszerek alkalmazásának aktuális kérdései a fogorvosi és szájszsebészeti kezelések során	147
5. PREVENTÍV FOGÁSZATI KONFERENCIA	154
DR. MOLNÁR BÁLINT, DR. KÁDÁR KRISTÓF, KIRÁLY MARIANNA, PORCSALMY BALÁZS, DR. SOMOGYI ESZTER, DR. HERMANN PÉTER, DR. WOLF-DIETER GRIMM, DR. GERA ISTVÁN, DR. VARGA GÁBOR Emberi foggyökérhártya eredetű összegek izolálása, tenyésztése és jellemzése	155
Fogorvostan-hallgatók avatása	162
Beszámoló az „Inequalities to oral health – challenge to public health” szimpóziumról	163
Beszámoló a Dento-Maxillo-Faciális Radiológia Európai Akadémiájának (EADMFR) 11. kongresszusáról	164
ÚTMUTATÓ A FOGORVOSI SZEMLE SZERZŐI SZÁMÁRA	167

Beszámoló a Dento-Maxillo-Faciális Radiológia Európai Akadémiájának (EADMFR) 11. kongresszusáról

A június 25–28. között Budapesten megrendezett szakmai konferencia a magyar fogászati radiológia ünnepe volt. Utoljára 1991-ben rendeztek nálunk hasonló témában nemzetközi konferenciát, az IADMFR (International Association of Dento-Maxillo-Facial Radiology) kongresszusát, melynek elnöke szintén Dr. Pataky Levente volt. Az idei rendezvényt méltán nevezhetjük ünnepnek, mert a nemzetközi szakmai figyelem középpontjába kerültünk, mert a magyar előadók színvonalas munkákkal álltak helyt, mert erősíteni tudtuk a magyar részvételt az egyesületi munkában, mert közös részvétel körvonalazódott egy közös új európai projektben, mert a legmagasabb szintű tisztviselők támogatásukról biztosítottak bennünket tervezett szakvizsga bevezetésével kapcsolatban, mert megszületett a „Budapest Agreement” a CBCT használatáról, mert kiemelkedő elődeink munkásságával méltán büszkélkedhettünk, és végül különösképpen azért is, mert a résztvevők azzal a benyomással távozhattak, hogy a jól sikerült szervezés-

témája rendezvényünk nyitó napján. Az előadók többségükben jól sikerült tankönyvek írói, programvezető elnökei illetve moderátorai pedig Keith Horner, a SEDENTEXCT program vezetője és Allan G. Farman, az *OSOMOPOR & Endod* folyóirat Oral Radiology rovatának főszerkesztője voltak. Az esti megnyitó ünnepség keretében Bánóczy Jolán, Professzor Emeritus, és Gera István, a Magyar Fogorvosok Egyesületének főtárgya üdvözölte a résztvevőket. Az EADMFR elnöke, Kostas Tsiklakis tartott ünnepi beszédet. Ezt követően Pataky Levente, az MFE DMFR szakosztályának elnöke, a kongresszus szervező bizottságának elnöke átadta a magyar fogászati radiológia fejlődését kiemelkedően segítő külföldi professzoroknak az erre az alkalomra készített Simon Béla- és Ferenczy Károly-emlékérmeket. Az ünnepélyes pillanatokban közösen emlékeztünk jeles elődeinkre. Szerencsés a magyar fogászati radiológia, hogy szép számmal vannak jelentős eredményt elért képviselői. Simon Béla magán-

Pre-Congress Course (PCC):
Prof. K. Horner (Anglia) és prof. D. Miles (USA)

Prof. K. Horner (Anglia)
és prof. R. Jacobs (Belgium)

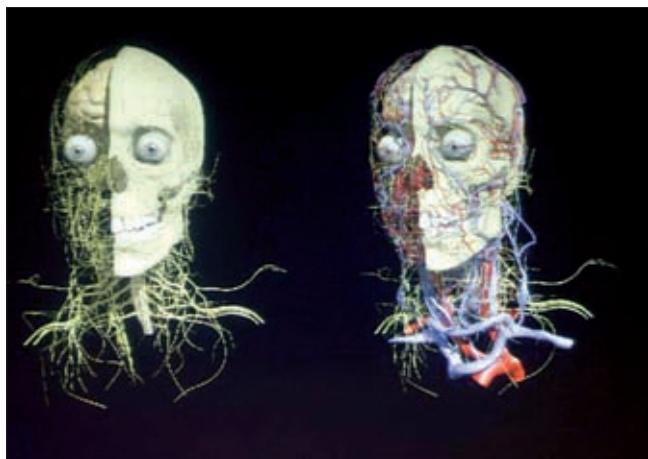
nek köszönhetően emlékezetes kongresszuson volt szerencsénk részt venni.

A kongresszuskezdet előtti napon az EADMFR vezetősége már aktívan dolgozott: megbeszéltek egy folyamatban lévő európai uniós projektet (SEDENTEXCT), majd pedig vezetői tanácskozást tartottak. A kongresszus előestéjén az EADMFR tisztségviselői és a szakma elismert képviselői „fehér asztalnál”, kötetlen formában tárgyaltak a hazai egyetemek és egyesületek vezetőivel.

A CBCT (Cone Beam CT) használatával nyert tapasztalatok bemutatása, majd kerekasztal formájában történő megvitatása volt a kongresszus előtti tanfolyam

tanár 1923-ban írta az első magyar nyelvű fogászati radiológia tankönyvet. Ez önmagában is nagy érdem, és ha azt nézzük, tíz évvel később ki is adták, mint a világon e tárgyban elsőként megjelent tankönyvet, akkor még büszkébbek lehetünk munkásságára. Ferenczy tanár úr az általa megtervezett filmtartó szabadalmával és a hetven évvel ezelőtt megírt tankönyvével vált kiemelkedő alakjává a magyar fogászati radiológiának. Még a ma használatos tankönyv fejezetei is az Ő átdolgozásában olvashatók az érdeklődők számára.

A következő napokban a különböző szekciókban szisztematikusan megtárgyalták a sugárvédelmi, technológiai, leképezésbeli, szoftverfejlesztéssel kapcsos-

Jacobs professzor előadásában az idegek és erek megjelenítése

latos, oktatást érintő, és az anatómiai leképezéssel kapcsolatos új eredményeket. Ezen a kongresszuson tudunk először önálló endodontiai szekciót létrehozni, mert felkérésünkre az Európai Endodontiai Társaság kutatói is aktívan bekapcsolódtak. Az oktatási szekció szolgáltatott alkalmat, hogy a résztvevők az EU 7. keretprogramban egy újabb programot is kidolgozzanak. Ehhez segített a Holografika Kft. kiállítása, mely valódi 3 dimenziós képernyőt fejlesztett ki és mutatta be a résztvevők nagy érdeklődésétől kísérvé. Magyar előadók is szép számmal jelentek meg a kongresszuson.

Az előadások a következők voltak:

J. Angyal, M. T. Magyar:
PANORAMIC RADIOGRAPHIC SIGNS OF SEVERE SPONDYLARTHROSIS: A CASE PRESENTATION (Debreceni Egyetem)

J. Borbély, M. Kovács, B. Varsányi, M. Janáky, I. Fejes, P. Faluhelyi, P. Hermann, P. Fejérdy, Cs. Dobó-Nagy:
EVALUATION OF OBSERVERS RELIABILITY IN DIGITAL IMAGE SEGMENTATION (Simmelweis Egyetem, Szegedi Tudományegyetem)

Cs. Dobó-Nagy, J. Szabó, P. Fejérdy, P. Szluka:
THREE-DIMENSIONAL DESCRIPTION OF ROOT CANAL CURVATURES BASED ON MICROCT IMAGING (Simmelweis Egyetem)

P. Faluhelyi, P. Fejérdy, J. Borbély, Cs. Dobó-Nagy:
STUDYING A THREE-DIMENSIONAL SIMULATION BASED TRAINING IN RADIOGRAPHIC PROJECTION EFFECTS ON SKILL AMONG DENTAL STUDENTS (Simmelweis Egyetem)

B. Kerémi, P. Komora, Z. Lohinai, A. Fazekas, G. Varga, Cs. Dobó-Nagy:
THE PROTECTIVE EFFECT OF BPC157 ON THE ALVEOLAR BONE IN EXPERIMENTAL PERIODON-

TITIS IN RAT – MICROCT ANALYSIS (Simmelweis Egyetem)

M. Kovács, R. Danyi, M. Erdélyi, P. Fejérdy, Cs. Dobó-Nagy:
ASSESSMENT OF THE DISTORTIONAL EFFECT OF MICRO-CT ARTEFACTS IN CARIES RESEARCH: A NEW SIMULATION BASED METHOD (Simmelweis Egyetem, Szegedi Tudományegyetem)

Zs. Markella, T. Vizkelety, M. Plachtovics:
INFORMATION OF CEPHALOMETRIC PLANE IN VOLUME TOMOGRAM (Budapesti Műszaki Főiskola, Simmelweis Egyetem)

Üléselnökök: prof. G. Farman (USA) és K. Horner (Belgium), előadó: prof. D. E. Tyndall (USA)

Poszterekkel szerepeltek:

J. Blazsek, I. Blazsek, P. Fejérdy, Cs. Dobó-Nagy:
REGIONAL DIFFERENT CHANGES OF VERTEBRAE IN A MOUSE OSTEOPOROSIS MODEL (Simmelweis Egyetem, INSERM Université de Paris-Sud)

B. Kerémi, G. Andocs, Cs. Dobó-Nagy, P. Komora, L. Balogh, A. Fazekas, G. Varga, Z. Lohinai:
THE EFFECT OF BPC157 ON THE ALVEOLAR BONE IN EXPERIMENTAL PERIODONTITIS IN RAT - BIMODAL (SPECT/CT) ANALYSIS (Simmelweis Egyetem, „Frederic Joliot Curie” OSSKI)

Sz. Körmendi, B. Vecsei, P. Hermann, P. Fejérdy, Cs. Dobó-Nagy:
EXAMINATION OF THE BONE STRUCTURE OF MOUSE MANDIBLE WITH MICRO-CT, IN OSTEOPOROTIC MOUSE MODELL (Simmelweis Egyetem)

Z. Raskó, B. Erdőhelyi, E. Varga, L. Seres, Z. Baráth, K. Nagy:
FINITE ELEMENT ANALYSIS OF MANDIBULAR BONE TORSION USING AXIAL CT SCANS (Szegedi Tudományegyetem)

*B. Vecsei, Sz. Körmendi, Cs. Schneeberger,
P. Fejérdy, Cs. Dobó-Nagy:*
FEMORAL BONE MICROSTRUCTURE ANALYSIS
ON OVARECTOMISED MICE MODEL (Semmelweis
Egyetem)

A kongresszus ideje alatt újíttotta meg vezetőségét az

Prof. A. G. Farman (USA)

EADMFR. Új elnöke Lennart Flygart (Svédország) lett. Magyar sikernek számít, hogy immáron két tagot delegáltunk a vezetőségbe, Dobó Nagy Csabát (Semmelweis Egyetem) a Kutatási és Tudományos Bizottságba, valamint Baráth Zoltánt (Szegedi Tudományegyetem) az Oktatási Bizottságba.

A kongresszus idején körvonalazódott egy európai uniós keretprogramban való részvétel tematikája professzor Paul van der Stelt (ACTA, Amszterdam) vezetésével és Dobó Nagy Csaba (Semmelweis Egyetem, Budapest) társelnökletével – egy virtuális oktató labor kifejlesztésével kapcsolatban. Ebben a fejlesztés során fontos feladat hárul a kis- és középvállalati kategóriába

Farman professzor előadásában a CBCT röntgenkép, csont, és fokozatosan a lágyrészek megjelenítése

sorolható Holografika Kft.-re, amely kiállítóként részt vett a kongresszuson, és jelen volt ezen a tárgyaláson

is. A tudományos eredményeket kognitív pszichológiai, komputergrafikai és információtechnológiai egyetemi intézmények kutatói szolgáltatják.

A kongresszus utolsó munkanapján a CBCT használatával kapcsolatos – szakmai szempontból kiemelten fontos – kerekasztal-megbeszélésre került sor, melyen

Kerekasztal:

professzorok: D. Miles (USA), H-G. Gröndahl (Svédó.),
D. E. Tyndall (USA), A. Wenzel (Dánia), R. Jacobs (Belgium),
A. G. Farman (USA), K. Horner (Anglia)

közel 200 résztvevő volt jelen, és kialakították egységes állásfoglalásukat „Budapest Agreement” néven. Ez a dokumentum ajánlásokat fogalmaz meg a CBCT használatának feltételeiről és optimális megvalósításá-

Prof. A. Wenzel (Dánia)
üléslélnök és prof. Schiff Tamás (USA)

ról. Ezt követte az EADMFR közgyűlése, melynek során az új vezetőket beiktatták. Zárszót Lennart Flygare, az újonnan választott elnök mondott, és köszönetét fejezte ki a szervezőknek sikeres munkájukért.

*DR. Dobó Nagy Csaba
Dr. Pataky Levente*